

## ŁUDNOŚĆ G. ŚLĄSKA W MIASTACH NA TERYTORJUM PRZYZNANEM POLSCIE WYWIESZA FLAGI POLSKIE

Niemcy wyciągają z banków oszczędności  
i uciekają do Berlina

KUPCY WYSPRZEDALI SWOJE TOWARY I JADĄ  
ZA UCHODZĄCYMI, KTÓRZY Z CAŁYM MIE-  
NIEM UCIEKAJĄ DO NIEMIEC

BERLIN, 17 października. — We wszystkich miejscowościach na terytorjum Górnej Śląski przyznanej Polsce ludność górnośląska wiewiała flagi polskie. Miasta Katowice, Rybnik, Poczyna, Myslowice, Królewska Huta pokryte są morzem chorągiewek o barwach polskich. Byli powstający policyjnie uderzeni w karabinach zajmują stanowiska na nowo wyznaczonych granicach. Kupcy niemieccy wyprzedają wszystkie swoje zapasy i jadą za całą ludnością niemiecką, która z całym dotychczas ucieka na ziemie położone za nową granicą niemiecką. Ludność niemiecką przed wyjazdem wybiera z banków wszystkie swoje oszczędności, aby się nie narażać na zamianę na marki polskie po ogłoszeniu przez Ligę Narodów urzędowego wyroku w sprawie Górnej Śląski. Wszystkie pociągi jadące w kierunku granicy przepełnione są uchodzącą ludnością niemiecką z polskiego Śląski. Uciekający uchodzą rozpaczającą pogłoski o wybuchu powstania na Górnym Śląsku, ale ludność polską trzyma się w rezerwie, biorąc przykład ze spokojnego zachowania się powstańców.

MIESZANIA KOMISJA POLSKO-NIEMIECKA MA ZARZĄDZAC GÓRNOŚLĄSKIM OKRĘGIEM PRZEMYSŁOWYM

Polityczną kontrolę nad spornymi ziemiami Górnej Śląski objawia Niemcy i Polska w tej chwili, gdy Rada Ligi Narodów ogłosiła treść swojego wyroku.

Plan utrzymania ekonomicznej jedności górnośląskiego okręgu fabrycznego przez lat piętnaście nie oznacza neutralizacji okręgu przemysłowego, przeciwnie Polska i Niemcy natychmiast po ogłoszeniu treści wyroku zajmą przyznane im ziemie Górnej Śląski pod wyłącznym zarządem, ale okręg przemysłowy Górnej Śląski pozostanie jednolity na przeciąg lat piętnaście.

Materiały pierwsze konieczności i pół przerobione materiały surowe będą mogły być przewożone bez cła.

Kurs pociągów na terytorjum okręgu przemysłowego po zostanie nadal ten sam pod wspólnym zarządem Niemiec i Polski.

Komisja wyznaczona do zarządzania okręgiem przemysłowym będzie się składać z dwóch polaków i z dwóch Niemców, i jednego przedstawiciela neutralnego państwa działającego w charakterze przewodniczącego komisji. Oprócz tego będzie funkcjonował trybunał neutralny przewidziany przez 304 paragraf wersalskiego traktatu pokojowego, który będzie rozstrzygał sprawy sporne jakie mogą powstać między polakami i Niemcami skutkiem zastosowania planu, uchwalonego przez Ligę Narodów dla zarządu górnośląskim okręgiem przemysłowym. W skład tego trybunału będzie wchodził trzech członków — jeden polak, jeden Niemiec i jeden przedstawiciel neutralnego państwa jako przewodniczący tego trybunału.

## MARKA NIEMIECKA SPADA GWALTOWNIE

BERLIN, 17 października. — W ostatnim tygodniu wartość marki niemieckiej zaczyna spadać na dotychczasowy poziom zamieszanie w międzynarodowym świecie handlowym.

Kupcy niemieccy zastosowali się szybko do nowego położenia. Wzbraniają się kupować czekoladek z zagranicy a starają się gwałtownie o pozyskanie nowych rynków zbytu. Po spadku marki niemieckiej do 150 za 1 dolara kupcy sprzedają towary z Niemiec niejednokrotnie podważając i podtrzymując swoje zamówienia na towary im potrzebne. Zaskakują wysyłając towary do Niemiec nie znajdując absolutnie żadnego zbytu dla swoich towarów w Niemczech z powodu wysokiego kursu sterlingów i innych walut europejskich.

Wiadomości nadesłane z Pragi czeskiej donoszą, że kupcy czescy wysyłający swoje towary do Niemiec otrzymali od firm niemieckich zawiadomienia o zerwaniu kontraktów. Czeski minister finansów Nowak oświadczył, że współdziałanie Czech z Niemcami na polu handlowym jest jedną nadzieją dla Czech przeciw zubożeniu niemieckiej konkurencji przemysłowej z przemysłu czeskiego.

## ZASOBY ŻYWNOŚCI WIĘKSZYCH MIAST WOBEK STRAJKU

Wszystkim większym miastom  
zagroża głód w przeciągu  
kilku dni

Filadelfia posiada dość żywności w chwili obecnej, dzięki wieloletniemu dostawom produktów jesiennych. Ponieważ produkty te nie mogą być przechowywane a wobec możliwości nastania zimniejszej pory mogą ulec zmianie.

Miasto nie mogłoby wytrzymać strajku kolejowego dłużej, jak kilkanaście dni.

Detroit posiada zapasów żywności na jeden tydzień. Zapasy żywności w Detroit wystarczają na tydzień. Miasto uzyskałoby natychmiast do rozporządzenia 1000 wielkich samochodów ciężarowych dla sprowadzenia żywności w razie potrzeby, liczba samochodów została by zwiększona do kilkudziesięciu tysięcy.

Mimo korzystnego położenia miasta Detroit oddalonego tylko kilkanaście mil od Kanady, skąd miasto mogłoby się zaopatrywać w żywność, chociaż po bardzo wysokich cenach, Detroit nie wytrzymałoby strajku dłużej jak parę tygodni.

Miasto St. Louis nie posiada prawie żadnych zapasów żywności.

Miasto Cincinnati również zupełnie brak zapasów żywności. W razie wybuchu strajku kolejowego, miasto Cincinnati będzie narażone na głód, ponieważ nie ma zupełnie zapasów grose-ryjnych.

Cleveland podobnie, jak Cincinnati narażone na głód. W razie wybuchu strajku kolejowego, miasto Cleveland jest narażone na głód, podobnie jak Cincinnati ponieważ w mieście znajduje się zapasów grose-ryjnych i miska zaledwie na kilka dni.

New York i okolice miasta w najgorszym położeniu.

W najgorszym położeniu w razie ogłoszenia strajku kolejowego znajduje się miasto New York i okolice. Z braku większych przestrzeni ni uprawnej ziemi w pobliżu New Yorku zdolnych zasopkować zapotrzebowanie przeszło 10 milionów ludzi, zamieszkających w okolicy New Yorku, większość prawie żywność Nowy York sprowadza z dalekich okolic, a ogromne masy mięsa z dalekich miast zachodnich. W razie wybuchu strajku i odciecia dostaw żywności miasto New York i okolice, grozi śmierć głodowa w kilkadziesiąt dniach.

Stan wojenny w Indiach przyczynia się do skutni-  
stania rewolucji

BOMBAY, Indie angielskie. Wojska angielskie, przegrywają się do wielkiej ofensywy przeciw powstańcom indyjskim. Władze angielskie ogłosiły stan wojenny na całym obszarze objętym powstaniem.

W wszystkich większych miastach zostały utworzone specjalne trybunały wojenne dla sądzienia osób oskarżonych o naruszenie przepisów stanu wojennego. Za przestępstwo zostało ogłoszone podanie fałszywej wiadomości policji, albo wojskom angielskim, co mogłoby przyczynić się do skutni-  
stania rewolucji

Wielki wiec w Central Brooklyn

WE WTOREK, 18go PAŹDZIERNIKA  
o godzinie 7:30 wieczorem  
w BALU OR. CZERWONKI  
256 Front Ulica

## Pani Skłodowska - Curie zapoczątkowała stworzenie funduszu Radium dla Polski

WARSZAWA, 17 października. — Pani Skłodowska-Curie, która obecnie bawi w Warszawie w odwiedzinach u swojej rodziny, wydała odezwę do kółek polskich, wzywając ich do składania ofiar do pobudowania w Warszawie instytutu „Radium” dla leczenia raka.

Pani Skłodowska-Curie, dożyła na zapoczątkowanie propozowanego funduszu 1000 dolarów amerykańskich ofiarowanych jej przez polonij amerykańską z miasta Chicago i wewszą kobiety polskie do złożenia przysługującej na nie części ofiary. Pani Skłodowska Curie ma zamiar pozostać w Warszawie dopóki nie urzeczywistni swojego planu. Kobiety polskie z braku gotówki, sprzedają swe klejnoty i uzyskane stąd pieniądze, składając na planowany instytut „Radium”.

Polacy amerykańscy, ofiarodawcy na pierwszy fundus Pani Skłodowska-Curie, których ofiary zostały otrzymane po zamknięciu list składkowych, będą prosić, aby złożony przez nich fundusz został użyty na budowanie w Warszawie instytutu Radium.

Śmiertelność, skutkiem choroby raka w Polsce, jest znaczna z powodu nędzy spowodowanej wojną i zdem odywianiem.

## W POLSCIE BĘDZIE UTWORZONY WYDZIAŁ FINANSOWY DLA POD- NIESIENIA MARKI POLSKIEJ

Wydział finansowy zostanie obdarzony nieograniczoną władzą

RZĄD POLSKI ZAPROSI DO WSPÓŁPRACY RZECZOWNICÓW-FINANSISTÓW SŁAWY EUROPEJSKIEJ

WARSZAWA, 17 października. — Finansowe władze polskie przyznawają się do swojej nieudolności zapobieżenia ciągłej niższej marki polskiej, zastanawiając się obecnie nad utworzeniem wydziału finansowego, któryby został obdarzony nieograniczoną władzą finansową.

Prasa w całej Polsce omawiając plan utworzenia nowego Wydziału finansowego z władzą prawie nieograniczoną, ogłasza, że finansowe kłopoty polskie noszą się z zamiarem zaproszenia do współpracy zagranicznych rzeczoznawców finansowych.

## ST. ZJEDN. ZAGRAŻA WYBUCH NAJWIĘKSZEGO STRAJKU W HISTORJI

Przeszło 2,000,000 kolejarzy zagroziło poruczeniem pracy, w razie zmuszania ich do przyjęcia niższej

W okręgu New Yorku porzuci pracę 140,000 kolejarzy, jeżeli zostanie ogłoszony rozkaz strajku

CHICAGO, 17 października. — Szesnastu unijni pracowników kolejowych liczących przeszło dwa miliony członków uchwaliły zaprzestać pracy w dniu 30go października, jeżeli wydział kolejowy Stanów Zjednoczonych i właściele kolei będą obstawiać przy wprowadzeniu w życie niższej dotychczasowej zapłaty uchwalonej przez wydział kolejowy Stanów Zjednoczonych i komitet przedstawicieli kompanii kolejowych, zatrzymaniem dotychczasowych opłat kolejowych.

Liczba zorganizowanych pracowników kolejowych gotowych do zaprzestania pracy i oczekujących tylko hasła do poruczenia pracy wynosi przeszło dwa miliony osób. Zagrożający strajk kolejowy będzie największym w historii Stanów Zjednoczonych i spowoduje zamieszanie w gospodarkę między krajami, i spowoduje głód we wszystkich większych miastach kraju.

W okręgu New Yorku w promieniu 25 mil w razie ogłoszenia strajku porzuci pracę w przybliżeniu 140,000 robotników kolejowych wliczając w to 2,000 maszynistów, 200 konduktorów, 2,000 palaczy, 4,000 pomocników konduktorów, 5,000 zwrotniczych i 125,000 robotników w warsztatach kolejowych.

Z chwilą ogłoszenia strajku na samym zachodzie na południe i zachód od Chicago wstrząsną zostanie ruch półtora miliona wagonów kolejowych na przestrzeni 78,000 mil. Jeżeli strajkiem zostanie objęte koleje na wschód i północ od Chicago, taka sama ilość wagonów zostanie uwięzionych.

Koleje na zachód od Chicago przywiozą do Chicago i innych miast 28 milionów buszli zboża, a z tego zboża przybywa do Chicago dziennie około 1000 wagonów.

Byłoby to rzekła chłopskich przybywa 600 wagonów dziennie. Przewozić jeście jeszcze w znacznie większym stopniu zostanie sparatyzowanym, bo jeść przewożone dziennie we większych ilościach, antyli wszystkie artykuły pierwszej potrzeby razem wzięte.

WIEC „WYZWOLENIA”  
w Central Brooklyn  
WE WTOREK, 18go PAŹDZIERNIKA  
o godzinie 7:30 wieczorem  
w BALU OR. CZERWONKI  
256 Front Ulica

## Kler rzymski w Polsce atakuje organizacje dobroczynne Y. M. C. A. i Metodystów

Kardynał Kakowski oświadcza, że Y. M. C. A. i metodyści szerzą protestantyzm w Polsce

## RZĄD ST. ZJ. GROZI PRZEJECIEM KOLEI W RAZIE STRAJKU

Przygotowuje zawczasu obelgi do utrzymania ruchu kolejowego

Waszyngton, 17 październ. Rząd przygotował się do utrzymania ruchu kolejowego, w razie ogłoszenia strajku pracowników kolejowych.

W powatnych kołach rządowych ogłoszono oświadczenie, że rząd nie dopuści do katastrofy, która wstrząsnęłaby porządkiem gospodarczym całego narodu.

Senator Allert Cumins oświadczył dzisiaj, że rząd uczyni wszystko co leży w jego mocy, aby nie dopuścić do tej katastrofy, a w razie uporu z obywateli stron, ogłosi przejęcie kontroli nad wszystkimi liniami kolejowymi, które zostaną objęte strajkiem.

Senator oświadczył dalej, że rząd nie pozwoli żadnej grupie ludzi posiadającej nawet wielkie siły, aby mogła stawiać opór rządowi i narażać cały naród na nieszczęście. Rząd stanie w obronie swej i całego narodu, da gołby tego nie uczynił, nie byłby godny zaufania swoich obywateli.

Głodni dzieci z Rosji będą wysyłane do Niemiec i Anglii

RYGA, 17 października. — Rząd bolszewicki przygotowuje się do wysłania pewnej liczby głodnych dzieci do Niemiec i Anglii. Dzieci kolonistów niemieckich zamieszkających w południowych częściach Rosji i nad Wolgą, zostaną odesłane do Niemiec. Dzieci zaś pochodzące z Petrogradu i Moskwy odesłane zostaną do Anglii. Dzieci te zostaną w Anglii i Niemczech do końca lat 17.

Rząd bolszewicki uchwalił 28 miliardów rubli na koszt przewiezienia 100,000 głodnych dzieci rosyjskich z nad Wolgi za zagranicę, z których Bułgaria zgodziła się przyjąć 20,000.

NOVA REWOLUCJA NA UKRAJINIE PRZECIW BOLSZEWIKOM

BUKARESZT, 17 paźd. — Chłopi ukraiński mieli znowu podnieść powstanie przeciw bolszewickiemu rządowi ukraińskiemu, jak donosi wiadomość nadesłana do Bukaresztu.

Jeden z bolszewickich pułków ukraińskich przytłoczył się do powstańców.

Sekretarz polskiej komisji repatriacyjnej w Moskwie zamordowany

WARSZAWA, 17 października. — Sekretarz polskiej komisji repatriacyjnej w Moskwie, Tomkiewicz, został zamordowany, jak donoszą wiadomości nadesłane z Moskwy.

## General Haller przeciwny mieszanin nacji amerykańskich do wychowania młodzieży polskiej

(Specjalna wiadomość do N. Y. Post)

WARSZAWA, 17 października. — Urzędnicy amerykańskiej organizacji Y. M. C. R. w odpowiedzi na atak wykonany na amerykańskie organizacje dobroczynne i religijne za rzekome szerzenie jakoby w narodzie polskim, protestanckich idei amerykańskich, wyrazili ubolewanie z powodu ukazania się ostatnio broszury wydanej pod imieniem amerykańskiej organizacji Y. M. C. A. omawiającej ruch skautowy, prowadzony pod kontrolą rzymsko-katolickich księży w Polsce.

Urzędnicy amerykańskich organizacji w Polsce ogłosili, że za wydanie wspomnianej broszury jest odpowiedzialny jej autor, który został natychmiast usunięty od współpracownictwa z amerykańskimi organizacjami i zapewnili, że amerykańskie chrześcijaństwo religijne i dobroczynne nigdy nie napadają na polski ruch skautowy.

Walke przeciw amerykańskim chrześcijaństwu religijnemu (metodystom) i dobroczynnym Y. M. C. A. rozpoczęli przedstawiciele kościoła rzymsko-katolickiego w Polsce na podstawie, że amerykańskie pod pozorem spieszności Polsce z pomocą materialną występują do walki z rzymsko-katolickimi kościołom w Polsce, religij i wielkiej większości narodu polskiego.

Kardynał Kakowski, arcybiskup warszawski wystosował osobisty list do księży polskich, ostrzegając ich przed misyjną działalnością pewnych amerykańskich stowarzyszeń, szczególnie przed organizacją amerykańskich metodystów, którzy jak stwierdza kardynał Kakowski potrzebującej materialnej pomocy; starając się nawrócić na protestantyzm.

„Gazeta Warszawska” organ konserwatystów polskich, w artykule redakcyjnym, oskarża amerykańskie organizacje religijne i dobroczynne, że pod pozorem niesienia pomocy ratunkowej, starają się wdernąć do wewnętrznego życia młodzieży i pozyskają ją dla idei amerykańskich.

## GENERAL HALLER PRZECIW WPŁYWOM KULTURY AMERYKANSKIEJ NA MŁODZIEŻ POLSKĄ

General Haller, przewodniczący polskiego Czerwonego Krzyża oświadczył w ostatnich czasach, że wychowanie młodzieży polskiej należy wyłącznie do narodu polskiego i amerykańskie organizacje nie powinny wtrącać się do narodowego wychowania młodego pokolenia Polski.

Podobne zarzuty agitacji przeciw rzymsko-katolickiemu kościołowi w Polsce zostały podniesione przez kołczy rzymsko-katolickich, także przeciw amerykańskiej organizacji Hoovera i amerykańskiego Czerwonego Krzyża, jakkolwiek organizacje te starannie unikają wszystkiego, co by im mogło poddać w podejrzenie, że usiłują mieszać się do religijnego życia narodu polskiego.

## TYROLCY MYŚLĄ O WSKRZESZENIU MONARCHJI AUSTRIACKIEJ

BERNE, 15 października. — W Szwajcarii krąży niepokojące pogłoski, że monarchiści bawarscy, austriaccy i węgierscy przeprowadzą jakieś podstępne plany polityczne.

Tyrol stał się w ostatnich czasach siedliskiem spisków monarchystycznych, którzy mają samiar ogłosić Tyrol najpierw osobną niezależną republiką a następnie monarchią i wprowadzić na tron byłego cesarza Karola Habsburga.

Wobec wypadków zaszłych ostatnio w Tyrolu w parlamencie szwajcarskiej minister Motto złożył oświadczenie, że w razie rozpadnięcia się republiki Austrii rząd Szwajcarii nie może być objętym i musi oświadczyć, że ludność prowincji Vorarlberg ma otrzymać powołanie swobodnego wypowiedzenia się odnośnie swojej przynależności. Ludność Vorarlberg podczas urzędowania w roku 1919 plebiscytu opowiedziała się za przyłączeniem do Szwajcarii. Szwajcarski wstępnie odmówił przyjęcia Vorarlbergu do swojego związku, ale w przyszłości tego nie uczyni.

**WIELKI WIEC**  
PARAFJAN KOŚCIOŁA ŚW. STANISŁAWA  
na 7J ulicy, przeciw ks. I. Biadły  
odbędzie się  
W DOMU NARODOWYM na 8-iej ulicy  
W PIĄTEK, 21go PAŹDZIERNIKA  
o godzinie 8-iej wieczorem  
Komitet dla sprawowania przed ogłoszeniem  
włożonych nań poleceń. Będą przedłożone nowe dowody oskarżające ks. Biadły  
sympatycy naszej sprawy  
Wszyscy  
byćcie.  
ET.



TEODOR TOMASZ JEZ

# USKOKI

POWIEŚĆ

Z DZIEŁOW SŁOWIAŃSZCZYN POŁUDNIOWY

(Ciąg dalszy)

Zakonnik ręką dął znak potwierdzenia. Pietrowi już rozróżnienia zakreślić nie było. — Szlachetny panie! wspaniałomyślny Uskok! rycerz żaden z tobą równać się nie może. Wydarłeś jednemu z patrycjuszów Wenecji życie, aleś nie wydarł Wenecji widowiska pogrzebu jego. O, szlachetny Uskoku! Pietro czy w modlitwach polci patronowi swemu, a patron Pietra trzyma klucze do nieba. Jedź z Bogiem... oby ci wiatry sprzyjały!...

Mówił i żagiel nacigał, a spieszyl się. Usiadł przy rufie, zakreślił. Łódź złocona obróciła się. Wiatr ją na bok nieco pochylał. W tej chwili łódź Dżordza drgnęła, jakby żywa, żagiel się nadął, — wzniosła się na fali, posunęła naprzód i przerwała się począł z fali na fali.

Z fali na fale... Wiatr pomyślny dął żagiel. Prędko więc stracił z oczu barkę, która odwoziła do Wenecji zwłoki rycerza, i wzdłuż kierunku wschodnio-południowy, bujając, oddalała się od brzegów nieprzyjaznych. Morze czerwonym zajął obłaskiem, jakby je krew Tiepologu zarumieniał. Czyż była to krew? Nie. To jutrzienka, niby w zwierciadle, w opalonych puzglądach się toniła i zapowiadała wschód słońca. Porankowy, chłodny wiatryk pociągnął ponad morze i marszczył fale. Białe mewa przelatywały, spoglądając z góry na podróżnych. Na horyzoncie to i ówdzie, widzieć się dawały wierzchołki masztów, powiewających banderami.

Łódź mknęła... Na powierzchni ogromu morza widać się białą plamką, skrzydłem motyla do góry wzniesionem, którego wiatr pędził ponad wodą, zachowując sobie na później wolę zdmuchnięcia go w powietrze i miotania nim. Mknęła... Fale płuksyły, piana w bryzgach rozbiła się o boki, echowy śpiew morza napiełniał powietrze melodią powną, która była jakby hymnem wód na cześć wschodzącego słońca.

Słońce zeszło, i łódź skąpała w promieniach. Wyglądała ona ubogo — zbita z prostych desek, pozostawiając smół na szczeblach, lecz blask słoneczny czynił ją bogatą. Polyskiwała, wdzydziła się i leciała... leciała szybko, jakby posiadała samowiedzę, jakby rozumiała zadanie, którego spełnienie powierzono jej zostało, jakby się spieszyła dlatego, że niosła nowożeńców, którym spieszno było zakończyć podróż, rozpoczętą wśród niebezpieczeństw tyłu.

O! spieszno im było. Nie dziw. Spieszno było Annuccjcie, która długim latami ciągnęła się pragnieniem chwilę tej przywoływała. Spieszno było Dżordzowi, na którego połączenie się z Annuccją małżeńskim z Annuccją spadł nagły i niespodziany, niby znalazłszy na środku publicznej drogi skarb. Był też on podobnym do człowieka, co skarb znalazł i pod półm schował i nie ma innej troski, tylko ukryć się z nim przed oczyma ludzi, przed sobą go rozłożyć i widokiem jego się nasycić.

Dżordzi kochał — jak się kocha w stosunku w jakim on, tużacz, bez własnego nad głową dachu, zostawał do kobiety, której los nie odmówił niczego. On nie posiadał nia, ona posiadała wszystko. Kochał więc bez nadziei albo raczej z tą jedynie nadzieją, że kiedyś jakiś szczególny traf, jakiś zbieg okoliczności osłabiły przywołą jej na pamięć imię jego i ona westchnie. To westchnienie przypisane było całym miłości jego ideałem. O innym niczem nie marzył ani śnił. Wierzył, co się stało od chwili spotkania się z Annuccją pod murem pałacu Grimanicz do chwili odpłynięcia łodzi, odwołującej do Wenecji trup Tiepologu, było niespodzianem, nadzwyczajnem, przechodzącem wszystkie oczekiwania jego, przekraczającym wszystkie nadzieje, przewyższającym wszystkie pragnienia. Stało się z nim coś takiego, jakby został żywym w niebo wzięty. Ziemia i wszystko, co na niej jest — znikło mu z pod stóp. Zaledwie wierzył szczęściu własnemu i, ażeby mu uwierzyć mógł, wszystkie władze serca swojej i duszy swojej zesrodkował w punkcie jeden: w pragnienie sprawdzenia tej prawdy pojęć się nie dającej rzeczywistości.

Ażeby mógł stanąć duszy jego zrozumieć, potrzebna się postawił w położeniu Dżordza. Czemu on był? — Wcieleniem wyrzutu sumienia na ziemi wobec wszystkich, których na drodze tużacz był spotkał niedwójki; wobec wrogów, jakimi byli Turcy i przyjaceli, jakimi byli Rzymianie i Wenecjanie — Niemcy. Jednym przedstawiał krzywdę, przez nich spełnioną, drugim krzywdę, przez nich nie naprawioną. Miano więc dla niego pogardę i nienawiść jak dla wyrzutu sumienia, — i to był chleb powszedni, którym się bohater nasz wśród obcych karmił, posiadając w całej pełni świadomość położenia własnego.

Mógłże on marzyć — śnić o szczęściu, jakie go spotkało? Przed laty signorita Annuccja... wie-działa mu pod sekretem wielkim: — Kocham... I on to jej, "kocham" wziął w... swych gustów dziewczyn, jakie się niekiedy w młodych obawiają dziewczęta, i ukrył je w sobie, w najgłębszej głębi serca własnego, obok miłości, którą tamleć się żyła i była względem... rodzajem antioch, m z tej przy czyni... się ziemskiego, a do...

## Z PRASY I O PRASIE

W Przewodniku Katolickim, wydawanym przez klerka-wa-bundę, niejakiego, leka, za-mieszkanego są pytania czytelników i odpowiedzi księdza Lu-jana Bujnowskiego. Oto dwie z nich:

"Dziś księga teraz za-prasza mówić o pierwie-lu, a nie o przetrwaniu. Po pier-wie-lu, że lud sam przycho-dzi do przekonania, że so-cjalizacji wraz z Piskudskim i Witosem oszukali kraj i lud, po drugie, sami wierzy-cie-mu, co mówili i pisali; a ci co są już w kraju, to pła-szą w listach: "wszystko święta prawda, co księga pro-boszewski mówi na sali i w kościele, mówią tak, jakby tu był i wszystko sam widział".

Prze-trzeć dokłóć R. B. Ras-kego z New London, Con-ni-mi zabronił pracować, jak jak dotychczas pracowalem na polu religijnym, polity-cznym i społecznym, bo je-ste-lm nie zapraszając pracy, na Boże Narodzenie za mnie bled trup.

Jaka jest opinia obcowa-dowców co do spraw pol-skich? Bardzo niekorzystna dla Polski.

Za granicą i w Polsce już u-tarło się i zapewne utrzyma się na wieczną pamięć Pi-skudskiego, przynajmniej "Po-nieważ nie jest osłem, nie może być w Polsce po-słem".

Co my polacy mamy czy-nić? Macie wzięć się za re-ty, Przepędzić na cetero wiatry wszystkich socjali-istów i ich przyjać, ani im pieniędzy w Ameryce nie da-wać po salach i domach.

Wybrać do sejmiku na pos-tów ludu z charakterem i pra-wym. Na prezydenta i mi-nistrów wybrać nie rozbi-ając się w wągry i mordow-nych ludzi, tylko ludzi z prawym charakterem, roztropnych i do-wiadczonych. Gdy się za-ś za wszystko stanie, trze-ba przeczekać cierpliwie, przynajmniej dziesięć lat, a-żeby poprawić wewnątrz kraju to co się stało za rzą-dów socjalistycznych. Co się za-ś tyczy na zewnątrz kraju, to aby odzyskać utracone czę-ści Polski, na to trzeba czekać nie dziesięć lat, ale setki lat, aby się to wszyst-ko wróciło do Polski, co so-cjaliści zaprzęśli.

Ksiądz Bójnowski, nazyw-ny prezydentem Polski, Piskud-skiego "rozbiłczem wagnów i mordera ludu". Ksiądz Buj-nowski wyzywa do gwałtów, do przepędzenia na cetero wiatry.

Kto sieje wiatr, zbiera burzę. Fedaki zamachowcy są dziećmi tego ducha.

"Dziennik dla Wszystkich" pisał:

"Kiedy w roku zeszłym groziło Polsce niebezpieczeństwo bolszewickie utworzono Radę Obrony Państwa. Była to delegacja sejmowa, wyposażona w szereg praw ustawodawczych i wykonawczych, która jako ciało złożone z kilkunastu ludzi, mogło szybko i sprawnie postąpić w rzeczach nagłych.

Podobną Radę Finansową tworzy się w Polsce w obli-czu niebezpieczeństwa ostatecznego bankructwa. Pre-mjer Poniński odwi-ądzają że nie chce, aby sejm suwerenny w sprawach fi-nansowych i waluty pozostawał tylko na wygodnym stanowi-sku krytyki demagogicznej i całkowicie niekompetentnego w dodatku, lecz aby bezpośrednio przysyłali rękę do sanacji finansowej i wziął za nią odpowiedzialność.

Premjer Poniński o-znamił początkowo, że mi-nister skarbu będzie miano-wany dopiero po uchwaleniu sejm ustawy, powołującej do życia Radę Finansową. Później jednak zmienił premjera wolę zmianie, w tym kierunku, że przede-wszystkiem ma być miano-wany minister skarbu, a u-stawa w sprawie powołania Rady Finansowej ma być o-pracowana w porozumieniu z mianowanym ministrem skarbu.

Ministerem skarbu był bankier lwowski p. Michalski, ale jak dotychczas o Radzie Finansowej nie wiadomo.

Według opinii osób fachowych, projekt nie jest nowy, a wprawdzie, czy w wykonaniu przyniesie dodatnie rezultaty.

Na zjeździe P. S. L. "Piast" w Detroit, Mich. uchwalono przysłać za urzędowy organ "Dziennik Polski" w Detroit, Mich., którego redaktorem jest od niedawna ob. J. Karasiewicz. Ostatnie jednak spraw-ki ma załatwić zarząd, które-mu polecono zwrócić się do wydawców "Dziennika Polskie-go" i warunki szczegółowe o-mówić. Wiadomość podana w tym czasie przez jedno z pism nowojorskich, jakoby P. S. L. "Piast" kupił "Winda-moski Codienne" w Cleveland, O., okazała się zmyślną kacz-ką dziennikarską.

## POMOC POLSCE

(Nadesłane.)

W tym miesiącu jest sposobność wysłania pomocy naszym cierpiącym rodakom w Polsce. Kółko Białego Krzyża (Kółko Białego Krzyża) niema ni wspólność z organizacją tej nazwy (pani Paderewskiej) w połączeniu z wielką organizacją baptystów i w połączeniu z innymi towarzystwami wysłała o kredyt z oddzielną i powołaniami dla cierpiących w Polsce.

Obecne stosunki w Polsce są opłakane, drożyzna i trudne czasy, wielki brak wszystkiego. Wyślemy pełny okręt darów na gwint.

Składy i sklepy wystawiają tkaniny, palta i płaszcze zimowe, ażeby nas zabezpieczyć przed zimnem, choć dla nas w Ameryce zima nie jest ostrzeżeniem.

Pomyślny chwilek w o-wy-siągach skazanych na łaskę o-go w wynalazkach krajach Europy. Tam panuje głód i chłód.

W naszym ukochanej Polsce wiele gospodarstw i budynków zostało zrujnowanych i zniszczonych, a sporo ludzi mieszka jeszcze w jamach lub okopach, żywiąc się zaledwie raz na dzień.

Czerwonego Amerykańskiego Czerwonego Krzyża obli-żony, że przesłał milion polskich mateł nie będą w stanie przy-odnać dostatecznie swych dzieł. Ratujmy nasze polskie dzieci, ratujmy nasze przyszłe pokolenie. "Tyle tylko Polski, ile polskich dzieci".

"Napelnijmy wspólnie okręt jest to naszym hasłem" — mówił pan W. A. Montgomery — "i wyslijmy dary tym, którzy

z niecierpliwością wyglądają i oczekują pomocy".

Upraszam się wszystkie towa-rystwa i zrzeszenia, ażeby pra-żyły odpowiedzieć chętnie na apel. Kto ma palto, czy su-ki, czy czapkę lub kapelusze, koszulę, pończochy, trzewiki lub rękawiki, kołnierzyk, szalik, brzojowy albo nawet szpi-ki, czy też pielnuszy, wszystko się to przysła, albowiem tam jest tego brak, a nawet do porównania dosyć, a nawet do zbytku.

Odds! Jeden dzień pracy, na jak zapomnieć i zapuć, i o-fia-tyr cokolwiek. Być może, iż to "ostatnia sposobność" — po-żądź się z cierpiącym i twym bratem. Uczyń to dzisiaj, jutro może być późno. Im teraz jest potrzeba.

Jak, gdzie i kiedy wysłać?

"Wszystko co się wysła na imię posłać przez Parcel Post albo Express wprost do główne-go składu, który się mieści pod adresem European Relief Wa-rehouse, 348 East 23rd Street, New York City, albo można wy-słać do naszego składu lub przysłać osobliwie na 104 Se-cond Ave., New York City i u-praszamy, ażeby w następnych dwóch tygodniach t. j. przed 10-ym listopada każdy postaraj się, żeby to było czyste i nie podarte.

Okręt oddziele z początkiem listopada do Polski, a więc czas krótki, a sprawa ważna, co masz posłać — wyslij dzieł, za-raz, teraz.

Za Połączone Towarzystwa Pomocy dla Polski: A. A. Ziarko.

Upraszam się wszystkie pisma o przedruk tego zawiadomienia. P. S. — Po wszelkie infor-

macje proszę zgłosić się do na-szego składu p. 164 Second Ave., New York City.

**ZACHOWUJJCIE NALEPKI**  
OD  
**MAGNOLIA**  
I  
**STAR MLEKO**  
A OTRZYMACIE DROGOCENNE PODARUNKI  
PYTAJCIE WASZEGO GROSERNIKA

**OKULARY**  
i sztuczne  
oczy  
WIELE ICH WYKONCZYLI  
Prze-życie, odpowiedź chętnie i do ekspert i przy pierwszych obywatelskich zabiegach przysłać na imię posłać przez Parcel Post albo Express wprost do główne-go składu, który się mieści pod adresem European Relief Wa-rehouse, 348 East 23rd Street, New York City, albo można wy-słać do naszego składu lub przysłać osobliwie na 104 Se-cond Ave., New York City i u-praszamy, ażeby w następnych dwóch tygodniach t. j. przed 10-ym listopada każdy postaraj się, żeby to było czyste i nie podarte.

**OKULARY**  
i sztuczne  
oczy  
WIELE ICH WYKONCZYLI  
Prze-życie, odpowiedź chętnie i do ekspert i przy pierwszych obywatelskich zabiegach przysłać na imię posłać przez Parcel Post albo Express wprost do główne-go składu, który się mieści pod adresem European Relief Wa-rehouse, 348 East 23rd Street, New York City, albo można wy-słać do naszego składu lub przysłać osobliwie na 104 Se-cond Ave., New York City i u-praszamy, ażeby w następnych dwóch tygodniach t. j. przed 10-ym listopada każdy postaraj się, żeby to było czyste i nie podarte.

**Przelegent Stow. Mech**  
**Polskich**  
INŻ. J. S. DECKER przemawiać będzie na wiecach polonich — przedstawianiem rachunków obrachunków z wojny polsko-bolszewickiej i posiadłości Stow. Mechaników w Polsce.

**Z POLSKI**  
JAK AGITUJE WÓDZ ENDE-CJI?  
Warszawski "Kurier Poran-ny" pisał:

"Jeden z poważnych naszych czytelników znajdował się w niedzielę na sumie w kościele Wszystkich Świętych. Po su-mie znajdujący się w kościele ks. dr. Kazimierz Lutoszowski, zaważwał wienych, znajdujących się w świątyni, aby udali się z nim na kościelny podwór-ze, bo tam będzie im mówić o polityce" i mówił tam istotnie o tem, jak z polityką Pana Dmowskiego w Paryżu czynił, tak "intryga niemiecka u-wolniony z Magdeburga Piskudski" — jak p. Paderewski, człowiek zany, ale "dotychczas niedo-gany", obalony został przez "tryumf spiski niemieckiego kościoła popularnie nazywanego polityką berleverską", tak to spi-ek ten wysuwa rozmaite "ma-niowanki" w rodzaju j. Pan-rowskiego, żeby pokazać, że "Francja daleko, Pan Bóg wy-soko, a Niemcy blisko" i że "niemiecki Niemcom wywodzi Polskę na łup", jak to Naczelnik Pa-ństwa na zjeździe lekarskim francuska nazwał politykę "fal-szyszwą grą", co znaczy, że "na-loyalni czempionowie oszukań Fran-cję i pójęć za Niemcami", jak to p. Głębicki chciał ratować Polskę i podnieść markę, ale "spisek niemiecki" uderamił jego zamiary, jak to wreszcie Naczelnik Państwa posiada do swego prywatnego rozporządze-nia. Oto sposob, w jaki roz-umiał i zastanawiał ks. Lutoszowski słowa Ojca Św., który zakazał księgom szeryć nienawiść do władzy świeckiej, opowiadając słowa Boga i oto na co "celesia niemiecki" uży-wa nabożeństw i kościelnych "bractw".

**Ad boli i boleści**  
**PAIN-EXPELLER**  
Zapraszamy wszystkich do U. S. PA. CO.

**Przyjaciel w potrzebie**  
**ROSALIA F. JANOWA**  
Polska Kobieta-Adwokat  
Interpretacja się doświadczył wieloletnia, jest ona w wyjątkach kryminalnych i cywilnych sprawach.  
Główna Biuro: 1 Union Sq., 14th St. i 1st Ave., New York City.  
Winnici: 129 W. 12th St.

**Why?**  
**Suffer?**  
Miejsce ba-let, repita-ty, wstaw, kochanki, reżym, był głowy, był w brzo-żach i wreszcie imie doświadczył na własnej skórze.

**Dr. Miles' Anti-Pain Pills**  
Nie wierzcie żadnym niepo-trzebnym nagłomnym ho-łuszkom. Złóżcie im sprzeczli-wość.

**NIE ZAPOMINAJCIE O GŁO-DNYCH I SIEROCHACH**  
W POLSCE!  
Ask your druggist

**HENRY J. SCHNITZER**  
STATE BANK  
Representant wszystkich Linij Okrętowych  
SPRZEDAŻ SYFARKT DO GDAŃSKA  
Rotterdam, Antwerp, Hamburg, Bremen, Crefeld i innych portów Europy.

**SZCZEGÓLNA OPIEKĄ OTACZAMY RODZINY**  
Wypisy i Wynajdy szkiełko po kurcie domowej. Oddawamy na imię posłać przez Parcel Post albo Express wprost do główne-go składu, który się mieści pod adresem European Relief Wa-rehouse, 348 East 23rd Street, New York City, albo można wy-słać do naszego składu lub przysłać osobliwie na 104 Se-cond Ave., New York City i u-praszamy, ażeby w następnych dwóch tygodniach t. j. przed 10-ym listopada każdy postaraj się, żeby to było czyste i nie podarte.

**HENRY J. SCHNITZER**  
STATE BANK  
141 Washington Street, — New York, N. Y.

**Prenumeratorem za darmo**  
Bezpłatne informacje i wolny bilet kolejowy, na trzy osoby udzielający, aby obejrzeć nasze nowe, piękne domy i loty, POTRZEBA NA PO-CZĄTKU TYŁKO \$25, ABY PRZYJŚĆ DO PO-SIADANIA WŁASNEGO DOMU. BUILDING EXTENSION CO., Room 215, 461-5th Ave., New York City.

Przyslij ten KUPON ze swoim dokładnym adresem, a my wyślemy dalsze informacje, imię i nazwisko — Miano — Stan —

**W. Fryszacki**  
PUBLICZNY  
817 N. 3rd Street  
FIDELITY, PA.  
Bell Phone Market 3586

**SZYFARKY**  
na najlepszych i najszerszych okładkach do POLSKI  
Wyrobiam aplikacje na pas-porcie i legalizacje  
Wyrobiam pokrytki, asseku-racje od ognia. Sprzedam domów

## Newark i Okolica

Dokonywać się tutaj energicz-ne "czyszczenie" biura prohibe-ryjnego. Z liczby dwudziestu a-jentów prohibicyjnych pozostanie nadal tylko dwóch, reszta odda-ła im poddać do tymiś. Dy-ktor Brown tłumaczy to tem, że aje-nti ci byli niezamienni tu-ż przy Filadelfii, woli on jednak mieć miejscowych ludzi i z wa-żnego wyboru. To jest specja-lne oświadczenie, prawdziwe je-dną przyczynę tego oświadcze-nia wiadomo są tylko bliżej w wtajemniczonym.

Kompania tramwajowa zwy-ciężyła w sądzie i otrzymała po-zwolenie na pobieranie omi-letów za przejazd i jednego cen-ty dla "transfer". Dotychczas pa-ciałszy siedem centów za prze-jazd i dwa centy za "transfer".

Jednak kompania co na tej zmianie skorzysta, niewiadomo. Zapomina kompania, że ist-nieje już w mieście tańsza ko-munikacja — "busy" i że wobec podniesienia cen za przejazd o-gromna część ludności, która do dziś jeździła tramwajami, za-cze-nie będzie "busami".

W decyzji sądu nadmienione zostało, aby wprowadzić 4 hile-ty za 30 centów. Prawie wszyst-kie miasta wnoszą apelacje do najwyższego sądu w Waszyng-tonie przeciw tej decyzji, która przewiduje, że wreszcie, zamie-szanie będzie kluczem.

Przy opłacie omi-letu ceną za przejazd konduktor obowiąz-ny jest wydać pasażerowi kwit-ki, który przy zakupie

4 biletów wydać kwit na 2 cen-ty. W razie, gdyby wyższa in-stancja sądowa decyzję tę od-rzuciła, to pasażerowie po przed-stawieniu tych kwitów będą mo-gli otrzymać z powrotem od kom-panii te nadwyżki, które za prze-ciąg tego czasu zapłacił.

Odłóż kasę obowiązywa-łąca odnowa jeszcze nie wia-do-mo. Wszystkie bilety i kwity są już w druku, z ukończeniem ich kompania będzie już gotowa do pobierania nowej opłaty. Nast-ąpi to w każdym razie w najbliż-szych kilku dniach.

## Filadelfja i Okolica

Nachodząca zima przysporzy najmniej 3 miliony bezrobot-nych. Konferencja w Waszyng-tonie z prezydentem Hardingiem na czele nie rokuje wielkich ko-ryzy, Polaco, zarządzeniem mi-ast zająć się bezrobotnymi. Ale ty-lko polaco, Polaco, ponieważ nie polecenie. Miasto, powia-zić stan rzeczy tu i ówdzie czy-ścić ściepki ulice, drogi lub prze-napiąć most, aby się nie zawie-ził. Jest to wszystko w porów-naniu do wzrastającej liczby be-zrobotnych znikomych utkamiem.

Mając miasta i zima miejska, wiele temu nie pomoże chłodzi-wość się składa z samych przedsta-wicieli klasy robotniczej. W tym wypadku chęć zmniejszyć bez-roboć musieli by wyzyskiwać obywateli, którzy w całym tego-wym znaczeniu są obywatelami i rządzą całym krajem, to są ka-pitałiści. Bo przecież robotnika nie można nazwać obywatelom.

O tak, w teorii robotnik był obywatelom, ma mieć te same prawa co wszyscy. Ale w prak-tyce daleko do tego. Robotnik dzisiaj jest narzędziem kapita-listów, kapitałiści są obywateli-mi, oni rządzą krajem i całym światem. Oni kierują umysłami ludźmi jako pomocą swych na-uczyli różnego rodzaju.

Czy to prawda, że kapitałiści kierują milionami? Oto przy-kład: wracając z wiewu w po-niedziałek, znalazłem się o go-dzinie 11j w mieście, aby na do-rodzie się filankę kawy. Na Mar-cket ulicy zbliżył się młody czło-wiek do piasącego te słowa:

"Brother, give me a few cent for lunch". (Bracie daj mi pa-rosz groszy na przekąskę). Wła-dziawł piasącego, że nie pracu-je od sześciu miesięcy. Był w armii i tej samej dywizji, co pi-szący. Przeszedł kampanie we Francji, Sullivan się nazywa. Z zawodu mechanik, pracował w Chicago, Cleveland itp. Gó było robić. Podłżył do restauracji. Po dłuższej rozmowie, pi-szący dał mu parę rad i słów otuchy, aby się nie degustował i udał się po pomoc nie do prze-chodniów i bezrobotnych żonle-ży lub takich, którzy pracują, zarabiają na życie. Ale do go-dzinie 12j w mieście, który obowią-zywał się zająć, jest to żołnier, który walczył o demokrację (Wiel-kość o ryki zryli). Dzisiaj za-biera po ulicy, albowiem do pu-ty ulicznej, operowania łopata nie przywykł. Zrezygnat z tej ro-boty za robotnicy, którzy są p-

**M. MARGULIS**  
758-762 S. Pięta Ulica  
Philadelphia, Pa.  
Tel. Korynne Main 461-31 D  
Polacy wędrują KŁASZ PRZK, go-worzą, polszczy-ny, a pisan-Only uniwersalny.

**W. Fryszacki**  
PUBLICZNY  
817 N. 3rd Street  
FIDELITY, PA.  
Bell Phone Market 3586

